

Prenošenje vjere (II)

Drugi dio članka o prenošenju vjere unutar obitelji.

18.05.2015.

Dok nastoji odgajati djecu u vjeri, „osoba ne može odvojiti sjeme nauka od sjemena pobožnosti.“**[1]** Znanje treba biti popraćeno krjepošću, intelekt privrženošću. U ovom području više nego u ijednom drugom, roditelji i obrazovatelji moraju biti na oprezu kako bi se osigurao skladan duhovni razvoj djece. Nekolicina pobožnih navika prekrivenih tankim slojem nauka

nije dovoljna, niti jedovoljno poznavanje nauka koje ne jača uvjerenje da treba Bogu odati štovanje koje mu se duguje te odvojiti vrijeme za molitvu živeći u punini zahtjeve kršćanske poruke i vršeći apostolat. Nauk mora dovesti do određenih odluka življenih u svakodnevnom životu, sa stvarnom obvezom da se ljubi Krista i one oko nas.

Ključan dio odgoja u vjeri jest živi primjer i svjedočanstvo roditelja koji mole sa svojom djecom (jutarnje i večernje molitve, zahvala tijekom obroka), koji pridaju dužnu važnost položaju vjere u životu kućanstva (pohađanje mise za vrijeme svetkovina, razborito biranje odredišta za odmor), koji djecu na prirodan način uče širiti drugima svoju ljubav prema Isusu. Roditelji će time „prodrijeti u najdublje dubine srdaca svoje djece i ostaviti trag kojeg

budući događaji neće moći izbrisati.“[2]

Roditelji trebaju posvetiti vrijeme svojoj djeci. „Vrijeme je život,“[3] i život Krista prisutnog u duši najbolji je dar kojeg roditelji mogu dati. Ovo može uključivati odlazak u šetnje s njima, organiziranje izlazaka, razgovaranje s njima o njihovim malenim brigama i sukobima. Težeći za prenošenjem vjere, ključno je biti im na raspolaganju i moliti za njih, te ako je osoba napravila pogriješku kao roditelj, zatražiti njihov oprost. Također je važno da djeca iskuse opraštanje od strane svojih roditelja koje će ih ojačati u uvjerenju da je ljubav roditelja prema njima bezuvjetna.

Zanimanje: Roditelj

Benedikt XVI. podsjeća nas da „djeca imaju potrebu za Bogom već od rane dobi; ona imaju sposobnost pojmiti

njegovu veličinu i shvatiti vrijednost molitve i obreda te osjetiti razliku između dobra i zla. Budite dobri vodiči, prateći ih u vjeri, u spoznanju Boga, u prijateljstvu s Bogom, i u spoznanju razlike između dobra i zla. Pratite ih u vjeri od njihovih najnježnijih godina.“[4]

Pomaganje djeci da postignu jedinstvo između onoga što vjeruju i načina na koji žive izazov je s kojim se ne može suočiti pukom improvizacijom već je potrebno pažljivo planiranje i promišljenost – takoreći „profesionalan pristup“. Poruka spasenja utječe na cijelu osobu i treba uhvatiti korijen i u glavi i u srcu onoga koji je prima. Njeni primatelji su ljudi koje najviše volimo, a na kocki je prijateljstvo naše djece s Kristom – cilj koji zaslužuje naše najmarljivije napore. Bog računa na naš napor u činjenju njegovih učenja dostupnima djeci kako bi im udijelio milost i zauzeo

prebivalište u njihovim dušama. Stoga način na koji komuniciramo nije nešto dodano ili sekundarno nastojanju prenošenja vjere, već je u samoj srži njegove unutarnje dinamike.

Za biti dobar liječnik nije dovoljno samo sjediti unaokolo i čekati da se pacijenti sami pojave u klinici. Osoba treba učiti, čitati, razmišljati, postavljati pitanja, istraživati, sudjelovati na konferencijama. Isto vrijedi i za roditeljstvo: roditelji trebaju posvetiti vrijeme za učenje kako se poboljšati u svojim obrazovnim dužnostima. U obiteljskom životu potrebno je i teoretsko i praktično znanje, a nadasve volja za primjeniti ga. Možda neće biti lagano, ali ne smijemo se zavaravati uzimajući druge obveze kao izliku: moramo pronaći nekoliko minuta svakog dana, ili nekoliko sati tijekom

razdoblja praznika, za unaprjeđenje naših roditeljskih vještina.

Sredstava za to učiniti ne manjka: dobro usmjerene knjige, videa i web-stranice lako su dostupni i sadrže mnogo dobrih ideja o tome kako biti bolji roditelj. Posebno korisni su tečajevi obiteljskog usmjeravanja koji prenose ne samo znanje ili tehnike već i obilno životno iskustvo odgajanja djece te poboljšavanja u osobnom, bračnom i obiteljskom životu. Jasnije poznavanje značajki svojstvenih pojedinoj dobi, kao i vrste okruženja kojima su djeca određene dobi izložena, može ovdje biti vrlo korisno. U konačnici sve se svodi na bolje poznavanje vlastite djece koje omogućava roditeljima odgojiti ih na promišljeniji i odgovorniji način.

Pokazivanje ljepote vjere

Pomaganje djeci učiniti vjeru vlastitom zahtijeva da im se pokaže ljepota življenja nje. Roditelji i odgajatelji zasigurno trebaju postavljati ciljeve, ali pritom također trebaju i pokazati djeci ljepotu krjeposti i istinskog kršćanskog života. Trebali bi proširivati vidike, a ne samo određivati zakone i zabrane. U suprotnom, mogli bi ostaviti dojam da je vjera težak i hladan skup pravila koja su više smetnja nego pomoć ili pak samo popis grijeha i obveza. Tada bi djeca lako mogla doći u situaciju da vide „samo grubi dio ceste, bez imanja u vidu Isusovog obećanja: 'Moj jaram je sladak.'“**[5]** Upravo suprotno, treba im prenijeti stvarnost da nam zapovijedi našeg Gospodina daju snagu za postići potpuniji ljudski razvoj. Zapovijedi nisu negativne zabrane, već radije određeni načini za gajiti život, povjerenje i mir u vlastitoj obitelji i

društvenim odnosima. Od nas se traži da oponašamo Isusa slijedeći put blaženstava.

Sukladno tome, pogrešno bi bilo redovito povezivati nadnaravne motive s izvršavanjem neugodnih poslova ili napornih obveza. Nije uvijek od pomoći, primjerice, tražiti od djece da dovrše juhu kako bi Bogu prikazali žrtvu. U skladu s njihovom dobi i razinom pobožnosti ovaj pristup može biti prikladan, ali također se trebamo potruditi ponuditi i druge razloge. Boga se ne može vidjeti kao pukog „neprijatelja“ hirovitosti; radije, djeci treba pomoći da prevladaju svoje hireve kako bi mogla voditi sretan život, nenavezan na materijalna dobra i vođen ljubavlju prema Bogu i bližnjem.

Kršćanska obitelj učinkovitije prenosi ljepotu vjere i ljubav prema Kristu kada njezini članovi iz milosrđa žive u međusobnom skladu,

uzimajući stvari sa smješkom i zaboravljajući vlastite sitne brige kako bi brinuli za druge. „Oni trebaju zaboraviti na svoje beznačajne sitne trzavice koje sebičnost može preuveličati izvan svih granica te uložiti mnogo ljubavi u mala djela služenja koja obiteljski život zahtijeva.“[6]

Život vođen zaboravljanjem na samoga sebe ideal je koji je veoma privlačan mladoj osobi. Mi odgajatelji možda ponekad ne vjerujemo ovo u potpunosti, možda zato jer i sami imamo još daleki put za prijeći u ovom području. Tajna leži u vezivanju odgojnih ciljeva s razlozima za njihovo postizanje koje djeca mogu razumjeti i cijeniti: kako bi pomogli svojim prijateljima, kako bi bili korisni ili hrabri,... Svako dijete ima vlastite brige na kojima trebamo znati graditi prilikom objašnjavanja zašto bi trebali biti krjeposni, uzdržljivi, marljivi,

nenavezani na materijalna dobra, pažljivi prilikom korištenja interneta bez trošenja prekomjernih sati na igranje video igrica.

Kršćanska će poruka tada biti shvaćena u svojoj ljepoti i sadržanoj razboritosti. Djeca će otkriti Boga ne samo kao „sredstvo“ koje njihovi roditelji koriste za poticanje odrađivanja kućanskih zadataka, već kao svog Oca na nebesima koji ih ludo voli i kojeg oni također trebaju voljeti i štovati; Stvoritelja svemira kojem dugujemo svoje samo postojanje; dobrog Gospodara; Prijatelja koji nas nikada ne iznevjeruje i kojeg ni mi ne možemo iznevjeriti.

Pomagati im pronaći vlastiti put

Odgajanje djece u vjeri prije svega znači učiti ih da cijeli svoj život pretvore u čin štovanja Boga. Kao što

Drugi vatikanski sabor naučava, „bez Stvoritelja, stvorenje bi nestalo.“[7] U bogoštovlju i klanjanju nalazimo istinski temelj osobne zrelosti: „Ako ljudi odbijaju štovati Boga, završit će klanjajući se sebi na različite načine kao što je povijest čovječanstva pokazala: moć, užitak, bogatstvo, znanost, ljepota.“[8] Poticanje stava bogoštovlja zahtijeva da djeca, čak i u vrlo ranoj dobi, susretnu Isusa licem u lice što im pomaže da s njim osobno razgovaraju. Moliti s djecom može označavati nešto toliko jednostavno poput pričati im o Isusu i njegovim prijateljima ili koristiti neke od svakodnevnih događaja kako bi ih potakli na zamišljanje samih sebe u jednoj od scena iz Evandjelja.

Poticanje pobožnosti kod djece svodi se na pomagati im da svoje srce stave u Isusa, da mu pričaju o dobrim i lošim stvarima koje im se događaju svakoga dana; ono znači podučavati ih slušanju glasa savjesti kroz kojeg

im Bog otkriva svoju volju te nastojanju da ju se primjeni. Djeca stječu ove navike gotovo pa osmozom kada vide kako njihovi roditelji razgovaraju s našim Gospodinom i teže učiniti ga prisutnim u svojim dnevnim životima. Zaista, vjera se odnosi prije svega ne na popis dužnosti ili tekst katekizma koje treba upamtiti, već na Osobu kojoj u potpunosti vjerujemo. Ako ih želimo uvjeriti da je Život jedne Osobe promijenio postojanje cijelog čovječanstva oplemenjujući sve naše ljudske sposobnosti, jasno je da djeca prvo trebaju jasno vidjeti da je naš život preobražen Kristom. Biti dobar prenositelj vjere u Krista znači svojim vlastitim životom pokazivati prianjanje uz njegovu Osobu.**[9]** Biti dobar roditelj znači prije svega biti roditelj koji je dobar, koji se bori biti svet. Djeca ovo brzo primjete i cijenit će napore svojih roditelja te se truditi oponašati ih.

Dobri roditelji žele da im djeca dostignu izvrsnost i budu sretna u svim područjima života: profesionalnom, kulturnom, emocionalnom,... Stoga je sasvim prirodno i da ne žele da budu zadovoljna duhovnom osrednjošću. Božji plan za svaku osobu jest nešto divno i sveto. Najveća usluga koju nekome možemo pružiti, a posebice vlastitoj djeci, jest pružiti im potporu koju trebaju za u potpunosti odgovoriti na svoj kršćanski poziv te otkriti što Bog želi od njih. To nije neka sporedna stvar koja bi dovela do malo više sreće, već ona utječe na ishod cjelokupnog života pojedine osobe.

Otkrivanje odgovarajućih parametara vlastitog poziva na svetost znači pronalazak *bijelog kamena*, kamena s upisanim novim imenom kojeg nitko ne poznaje osim onoga koji ga prima. [10] Ono znači pronalazak istine o samom sebi koja

daje značenje vlastitom postojanju. Svačija vlastita sreća, kao i mnogih drugih ljudi, ovisi o velikodušnom odgovoru pojedinca na ono što Bog traži.

Zvanje djece i roditelja

Vjera je po samoj svojoj prirodi slobodan čin koji ne može biti nametnut, čak ni indirektno, „nepobitnim“ argumentima. Vjerovanje je dar utemeljen u otajstvu Božje milosti i svačijeg slobodnog odgovora. Stoga roditelji kršćani trebaju marljivo moliti za svoju djecu, tražeći da sjeme vjere koje usađuju u njihove duše izraste i donese ploda. Često će Duh Sveti iskoristiti ove svete želje za izvesti mnoštvo zvanja iz kršćanskih obitelji, na dobro cijele Crkve.

Djetetov poziv može zahtijevati od roditelja odustajanje od načinjenih planova koji su im prirasli srcu. „I

prije nego se dijete rodi, njegova majka počinje razmišljati kako ga vjenčati s tom-i-tom osobom te kako će činiti ovo ili ono. Otac razmišlja o karijeri ili poslu u kojeg će sina uvesti. Svatko stvara vlastiti 'roman' – očaravajući, šaroliko obojani roman. Kasnije, dijete odraste u bistru i dobru osobu, jer su mu roditelji dobri, i kaže im, 'Taj vaš roman mene ne zanima.'“[11]

Djetetov poziv dio je predivnog poziva majčinstva i očinstva. Može se čak reći da je djetetov poziv dvostruk: djeteta koje se predaje Bogu i roditelja koji svoje dijete predaju Bogu. A ponekad su zasluge roditelja čak i veće od zasluga njihove djece budući da je Bog od njih zatražio odricanje od onoga što najviše vole, i oni ga čine radosno.

Stoga djetetov poziv postaje „razlog za sveti ponos,“[12] koji potiče roditelje pomoći mu svojim

molitvama i privrženosti. Kao što je sveti Ivan Pavao II naglasio:

„Pobrinite se da budete otvoreni zvanjima u svojoj obitelji. Molite da se, kao znak njegove posebne ljubavi, Bog udostoji pozvati jednog ili više članova vaše obitelji da mu služe. Živite svoju vjeru s radošću i žarom koji potiču zvanja. Budite velikodušni ako vaš sin ili kćer, vaš brat ili sestra, odluče slijediti Krista na posebnom putu. Pomozite da se njihovo zvanje ukorijeni i ojača. Pružite svoju svesrdnu potporu izboru kojeg su slobodno donijeli.“**[13]**

Odluka davanja sebe Bogu prirodno proizlazi iz klice kršćanskog odgoja, a može se čak promatrati i kao njegov vrhunac. Njegovana milom roditeljskom brigom obitelj tako postaje istinska domaća Crkva u kojoj Duh Sveti udijeljuje svoje darove. Na ovaj način, odgojna uloga roditelja doseže izvan granica užeg obiteljskog

kruga i postaje izvor božanskog života u okruženjima koja su prije bila zatvorena za Krista.

A. Aguiló

Fusnote:

[1] Sv. Josemaria, *Kovačnica*, 918.

[2] Sv. Ivan Pavao II., Apost. pob. *Familiaris consortio*, 22. studenog 1981., 60.

[3] Sv. Josemaria, *Brazda*, 963.

[4] Benedikt XVI., *Obraćanje Crkvenom skupu rimske biskupije*, 13. lipnja 2011.

[5] Sv. Josemaria, *Brazda*, 198.

[6] Sv. Josemaria, *Susret s Kristom*, 23.

[7] II. vatikanski sabor, Past. konst. *Gaudium et spes*, 36.

[8] Biskup Javier Echevarria,
Pastoralno pismo, 1. lipnja 2011.

[9] Sv. Toma Akvinski, *S. Th. II-II, q. 11, a.1*: “Sada, zato jer onaj koji vjeruje prijanja uz riječi drugoga, ono što se čini glavnim i što izgleda kao da ima ulogu završetka u svakom vjerovanju jest osoba uz čiju riječ se prijanja. Istine koje spoznajemo zbog ovog prijanjanja čine se gotovo sporednima.”

[10] *Otk 2*, 17.

[11] Sv. Josemaria, Iz bilješki zapisanih tijekom obiteljskog druženja, 4. rujna 1972.

[12] Sv. Josemaria, *Kovačnica*, 17.

[13] Sv. Ivan Pavao II., Homilija, 25. veljače 1981.

[14] Usp. II. vatikanski sabor,
Dogmatska konst. *Lumen gentium*, 11.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/
prenosenje-vjere-ii/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/prenosenje-vjere-ii/) (9.08.2025.)